

ТРИ ЦЕНТИ в Злучених Державах Америки.
П'ЯТЬ ЦЕНТІВ за границею Злучених Держав Америки.

Тел. „Свободи“: BErgen 4-0237—4-0807
Тел. У. Н. Союзу: BErgen 4-1016

THREE CENTS in the United States of America,
FIVE CENTS elsewhere.

Адміністратор Поживи Передбачує Японці Втратили 77 Літаків в Одній Повітряній Битві

Честер Дейвіс, воєнний адміністратор харчів, заявив публично на зборах Кооперативної Ліги Молочарів, котрі відбулися в Нью Йорку, що стільки поживи ми не малиб в цьому році, все таки „ми не будемо мати досить, аби вдоволити всіх домагаючихся її щодо всіх родів поживи, якої вони хочуть“.

Предсідник Кооперативної Ліги Молочарів заявив на тих самих зборах, що, „на стільки йде за молоко, то мешканці міст пізнають, що уряд адміністрації цін був їх головним ворогом“.

ДЕПАРТАМЕНТ СКАРБУ ПОПУСКАЄ ЗО СВОГО ПОДАТКОВОГО ДОМАГАННЯ

Департамент скарбу, що тиждень тому домагався від конгресу ухвалення нових податків на суму 16 біліонів доларів, уже прийшов до переконання, що таких податків йому добитися від конгресу не вдасться, і знижив своє домагання до 12 біліонів.

ПОКИ ПОЛЯКИ НЕ ПЕРЕСТАНУТЬ ХИТРУВАТИ...

Винніпегський польський часопис „Час“, навіваючи до виступів Богомольця і тов. проти канадійських українців, докоряє канадійським українцям за „антипольську політику“ та згадує про „Річпосполиту“ як польсько-русько-білорусько-литовську федерацію. „Новий Шлях“, що обговорює це писання, стверджує, що вина за протипольське наставлення українців є по стороні польського політичного проводу, що навіть ще й тепер обстоює приналежність західно-українських земель до Польщі, називаючи їх „Малопольскою“. Кінчить відповідь ось так: „Ні, таки як не крути, а нічого путнього не вийде з проблеми польсько-українських взаємин, доки поляки не перестануть хитрувати та доки не зречуться імперіалістичних затій проти України. Карту на стіл, панове поляки! Українці все грають в отверту карту...“

УКРАЇНСЬКА ПШЕНИЦЯ З АМЕРИКИ НА УКРАЇНУ.

Тому 60 років привезли українські хлібороби на американський континент „кримку“ та ще один рід пшениці, що тут знаменито вдається, перемінюючи пустаї в пшеничні поля. Тепер, як подають, везимуть насіння цієї пшениці з Америки на Україну, щоб нею засівати знищені війною землі.

ОБОРОНЯЄ „ДЕМОКРАТІЮ“ ПОЛЬЩІ.

В тижневику „Лайф“ з 10 травня 1943. написала редакція в статті про советсько-польське напруження, що ні Польща, ні Росія „не представляють свободи і демократії“. На те відповів поляк д-р С. Кіркор, пробуючи обороняти Польщу, кажучи, що вона має демократію таку стару, як і Англія... Відповідаючи на закид, що поляки є найбільш шовіністичним народом, д-р Кіркор пускається аж на таке, що покликається на польсько-литовську і „руську“ унію, чи там федерацію, що повстала „наслідком свободної згоди усіх заінтересованих“, кажучи, що вона тривала три сотки літ, та що „федерація тих вільних народів ніколи не була закаламучена національними спорами“, бо всі ті три народи „користувались однаковими правами і свободами...“ Ще далі каже, що байка про „польський шовінізм“ повстала по першій світовій війні й є головно німецького походження.

Тепер ще тільки остає питання хто то в світі повірить в ось таку оборону?

ОБІЦЮЮТЬ УКРАЇНСЬКУ ЗЕМЛЮ ТЕЖ І НОРВЕЖЦЯМ.

ОНА подає, що німці пробують вербувати норвежців до німецької армії, кажучи, що як підуть з ними воювати на советсько-німецькому фронті, то зможуть залишитись по війні в Україні й осістись там як хлібороби. Кожний з них набуде як німецький вояк німецьке громадянство і зможе бути власником газдівства в Україні. Але може залишитись, як захоче, далі норвезьким горожанином і теж дістане землю в Україні. Та сумніваються, чи такі обіцянки щось німцям допоможуть.

ЗАТЯГАЮТЬ ПРИМУСОВО ДО „ГАЛИЦЬКОЇ ДИВІЗІЇ“.

У звязку з поширюваними тепер вістками про якусь українську „галицьку армію“, що малаб складатись з 6 дивізій, та на чолі якої мав би стояти ген. В. Курманович, звертаємо увагу на новинку про цю справу, яку оголосило Бюро Воєнних Інформацій у Вашингтоні, а яка говорить, що нацистська окупантська влада „зачала примусово затягати українців“ до „галицької дивізії“, та що галицькі українці цілком не виявляють охоти „боротись за Гітлера“.

„ВЕСТНІК“ ПРО БЕНЕША І КАРПАТСЬКУ УКРАЇНУ.

„Американски Русски Вестник“ з 10. червня пише: „Президент Бенеш на днях заявив в Шикаго, що премієр Сталін і Обеднані Держави вже визнали Чехословаччину в таких границях, які вона мала до Мюнхену“. Подібне заявив він і „репрезентантам підкарпатських русинів“, себто Жатковичови та іншим. Мав сказати, що „Підкарпатська Русь“ буде злучена з Чехословаччиною на основі Сан Жерменського договору з 1919 року, де загарантовано їй автономію. „Вестник“ пише, що це неправда, щоби „Карпатська Русь“ була вже віддана Чехословаччині безсумнівно й остаточно“. Каже, що „якщо уряд Советської Росії не має претенсій до „Підкарпатської Русі“, то не має їх і Чехословаччина. Свою судьбу, кажеться далі, повинен вирішити сам „карпаторусский народ“ і прилучитись до такої федерації, до якої захоче.“

На іншому місці пропонується в отсій газеті „Дунайську Федерацію“ з мадярами, сербами, болгарями і словаками, але без поляків і чехів, бо без них, як пишеться, „буде спокійне й легше жити“.

АДВ. В. СВИСТУН ВИСТУПИВ З К. У. К.

Адв. Василь Свистун, що був заступником предсідника Комітету Українців Канади, зрезигнував з свого становища в Комітеті й виступив з Комітету, як теж з Українського Національного Обеднання (УНО). Він каже, що Конгрес скликається не в догідну пору для вирішування української справи „не лише у виду теперішньої публичної опінії в Канаді, але також з причин інтернаціональної ситуації... І тому Конгрес міг би спричинити більше шкоди, як добра“. Таке подає „Канадійський Фармер“ з тим, що адв. Свистун виступив з УНО тому, що та організація найбільше настоювала, щоби Конгрес відбувся в червні.

ВОЯКАМ ТРЕБА „ТВЕРДОГО“ ВИШКОЛУ

Три штабові офіцири, вислані на інспекцію до Африки, заявили по своїм повероті до Вашингтону, що американські війська мусять переходити перед висилкою в бої через „твердий“ вишкіл.

Департамент маринарки видав короткий, але дуже важний воєнний комунікат, в якому сказано, що на Полудневому Паціфіку, над Гвадалканал, прийшло до великої повітряної битви американських летунів з японськими, підчас якої американці знищили 77 ворожих літаків, а це 45-Зеро бойовиків і 32 бомбери. Американська втрата винорсила всього шість літаків. Є це друга найбільша повітряна боротьба від початку війни з японцями. Минулого жовтня в боротьбі під Санта Круз знищено 146 ворожих літаків.

СТАЛІН ПОЦИРАЄ „БУДУЩИЙ“ ПОЛЬСЬКИЙ УРЯД

Ось так пояснюють письмо Сталіна до Обеднання Польських Патріотів в ССРСР, яке відбуло наради в Москві, та яке є в сильній опозиції до польського уряду в Лондоні. Письмо Сталіна є звернене до „Президії з Десятьох“, яку мав вибрати „загальний зїзд поляків“, щось ніби „польський сойм“, подібний до тої польської Народної Ради, що є в Лондоні. Ось та Президія дякувала Сталінові за його поміч у відбудові „сильної й незалежної Польщі“, дозволяючи на творення Польської Дивізії ім. Косцюшка. Отсе письмо Сталіна, як кажуть, надало тій організації характер „офіційний“. З цього заключають, що наслідок цього буде такий, що відносини між ССРСР і польським урядом в Лондоні та ген. Сікорським, польським премієром, тепер ще погіршаться.

ПРОГРАМА КОНГРЕСУ УКРАЇНЦІВ КАНАДИ.

Екзекутива Комітету Українців Канади проголосила ось такі справи, які будуть обговорювані на Конгресі відділів Комітету Українців Канади. Ось вони: Комітет Українців Канади і воєнні зусилля; Проблеми канадійської єдності; Війна й українське питання; Повоєнна реконструкція світа; Український вклад до канадійської культури; Повоєнна реконструкція Канади; Комунізм і будучність Канади; Майбутність української молоді в Канаді; Жінка в національним життю.

"SVOBODA" (Ukrainian Daily)

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc., at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917 authorized July 21, 1918.

Перевиховання чи Пригадка?

У Нью-Йорку відбувався онді цікавий „харчовий форум”, себто вільна конференція людей, зацікавлених у справі харчів. Зійшлися учасники цього форуму видно в переконанню, що харчова справа в Америці найшла в критичній стадії, бо видимо старими дорогами в цій справі ходити зовсім неможливо, а нові дороги ще зовсім неясні.

Учасники пробували вказати на причини кризи, і власне з того розгляду причин показала відразу головна порада для цієї ситуації. Коли признати, що нинішня харчова криза виринула через те, що в Америці рідко коли продукується харчів більше, ніж їх споживається, то з цього виходить ясно, що в даній ситуації ледво чи можна буде збільшити цю продукцію. Отже зараду на харчову кризу шукати треба деінде.

Одна з визначних учасниць конференції, сама деканка колегії домашньої-господарки в Корнелльському університеті, радила американцям взятися за перевиховання в харчовій справі. Простими словами, це значить: треба навчити себе інших звичок

щодо споживання. Це годиться з порадами, які чуємо з інших країв.

Щодо тих американців, які прибули сюди дозрілими людьми з інших країв, перевиховання може не потребує бути так ґрунтовне, як у роджених тут осіб. Ці імigrанти прийшли сюди з глибоко вкоріненими звичками в справі харчу, і в Америці мусять вчитися нових звичок. Між іншим для людей з південно-східної Європи приходилося „вчитись” споживати більше мяса, а менше ярини. Деякі з них цю науку посували до таких меж, що навіть відмовлялися їсти ярини, що складала головну поживу в старім краю; мовляв, ми не приїхали до Америки їсти траву. Якраз до цієї справи, відноситься виховання американців до нових звичок у харчуванні: треба пересічного американця навчити менше їсти мяса, а більше нем'ясних страв. Для імigrатив, які в Америці закинули звичай їсти нем'ясні страви, треба просто повернути до старого звичаю. Пригадка старого відай піде легше, ніж навчення чогось зовсім нового.

„РУСЬКА ПОВІСТЬ”

Під таким наголовком заповідає якийсь М. Тарновський в большевицьких Українських Щоденних Вістях з 3. червня виставу нової советської фільми. Знов „Русское Слово” оголошує її як „Русская Повесть”, пояснюючи, що це „широка панорама рускої історії від Александра Невського до наших днів”, та що вона тому, що її бачитиме, „дасть ключ віри в непереможність руского народу”.

Якщо у цій новій фільмі, в якій Совети зібрали до купи все те патріотичне, що було досі в інших їхніх фільмах, ходило тільки про те, щоби таким чином підносити духа населення в боротьбі з Німеччиною, то це було б зрозуміле й доцільне. Та вже інша справа з іншою пропагандою. Ось та „руская повесть” представляє боротьбу з німцями як боротьбу „русского” народу, а це є неправда. Очевидно, що для комуніста Тарнавського це ніщо інше, а тільки „бої радянських народів-росіян, українців і других, як також уривки з історії, що сягають так далеко, як часи Александра Невського, Мініна й Пожарського, бій під Полтавою, бої українського козацтва проти польського панства і проти тевтонських наїздників”.

Комуніст Тарнавський, як московський підніжок, навіть радий, що в цій „русській” фільмі є все — крім боротьби українського народу з Москвою за визволення. Він не добачує, що советська фільма ширить серед американців баламуту про те, що є тільки одна „Русь” і тільки один „русский” (в Тарнавського „русський”) нарід. Він теж кричить мов несамовитий „За Русь! За Русь!”, поширюючи ось так московське пропаганду та дораджуючи українцям „прибути масово” на відкриття ось цієї „русської” повісти, бо такої нагоди „не забувається на десятки років”.

Ще раз підкресляємо, що не іде нам тут про боротьбу з тевтонцями. Іде про правду, бож боротьбу з німцями можна представляти вірно без російської пропаганди про один „русский” нарід і одну „руску” повість. Від московського народу ніхто не думає боротьбу і його власну геройську поставу, але й не треба змішувати це з політичною пропагандою за „єдину і неділимую Росію” і один „русский” нарід. Та коли таку пропаганду ведуть москалі, то ще можна це розуміти, але що казати про таких ніби укра-

їнців, що допомагають ось такий пропаганді при помочі українських букв навіть на вільній американській землі?

Чи не гірші вони навіть і від тих рабів і підніжків, про яких згадує Шевченко?

ЩЕ РАЗ ВІДЛОЖИЛИ „ОБЩЕ-РУССКИЙ КОНГРЕС”.

Як ми вже подавали, дня 21 червня б. р. мав відбутись в Нью-Йорку широко реклямований Конгрес для обговорення долі „Подяремной Руси”. Тепер оголошують, що цей Конгрес, який вже раз відложено, тепер знову відложено, але вже на необмежений час. Зате передконгресовий комітет відвідав советське посольство в Вашингтоні, та як пише московське філадельфійське „Правда”, зложив там меморандум в справі „злуки історичних руских земель з своєю матірью Росією”.

КОМІТЕТ УКРАЇНЦІВ КАНАДИ.

Адреса Комітету Українців Канади, що скликає Конгрес, є така:
UKRAINIAN CANADIAN COMMITTEE,
715 McIntyre Bldg.,
Winnipeg, Man., Canada.

ДІСТАНУТЬ ЗАНЯТТЯ

ДІВЧАТА І ЖІНКИ
у віці 18. і вище

Досвідчені і не Досвідчені

Тут є ваша нагода дістати заняття в Военній Індустрії і працювати для лобіди.

ДОБРА ПЛАТНЯ
ПІДВИШКИ В ЧАСІ НАУКИ
ПРИЄМНІ РОБІТНИЧІ УМОВИНИ.
ЗАНЯТТЯ ЗАРАЗ У

WIRE ANNEALERS
WIRE TESTERS
WIRE SPOOLERS
WIRE DRAWERS.

Голосіться 8. рано до 5. пополудні.
(Emp. Dept.). Принесіть метрику уродження, або горожанські папери.

WILBUR B. DRIVER CO.,
150 Riverside Ave., Newark, N. J.

Ті, що тепер працюють у военнім промислі, хай не зголошуються.

УВАГА!

Ті, що Терплять

на

Ревматизм,

біль у крижах і в цілім тілі, або на ШКІРНУ НЕДУГУ, як Екзему, корости і ріжного роду сверблення, хай не траять надії, а лиш удадуться до нас, а ми їм поможемо средитвами, які виробляємо з ріжних зіль і мінералів, що дають у таких недугах пільгу. 116-

Пишіть по інформації на адресу:

LOMBARDO
192 — 21st STREET
IRVINGTON, N. J.

Д-Р С. ЧЕРНОВ

- Гострі й хронічні недуги чоловіків і жінок — Шкіра й кров.
  - Аналіза крови для подружого свідства.
  - Гемороїди й желяки лікується без операції.
- 223 SECOND AVENUE, cor. 14th ST.,
NEW YORK CITY, Room 14.
GRamercy 7-7697
● Офісові години 10-8; неділя 11-2.
Жінка-доктор до обслуги.
X & флюроскоп. — Екзамінація \$2.00.

ЗАПОВІДАЮТЬ ВЕЛИЧАВИЙ КОНЦЕРТ.

Канадійські газети подають, що з нагоди Конгресу Комітету Українців Канади відбудеться дня 23. червня б. р. святочний концерт в „Аудіторіум”, найбільшій салі міста, при співучасті світової слави української піяністки — Любки Колесса, як теж нашого славного співака Михайла Голинського, та відомого скрипака і композитора, проф. Романа Придаткевича.

МИРОН ЛИТВИН і СИН

УКРАЇНСЬКІ ПОГРЕБНИКИ

Обслуга щира і чесна
383 Morris Avenue,
cor. Springfield Ave.

NEWARK, N. J.

Phone: ESsex 3-5347

ІВАН БУНЬКО

УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК
заряджує погребамі по ціні так
нижчій як \$150.

ОБСЛУГА НАЙКРАЩА

JOHN BUNKO

Licensed Undertaker & Embalmer

437 East 5th St.,

NEW YORK CITY

Dignified funerals as low as \$150.

Telephone: GRamercy 7-7661.

ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ
ПОГРЕБНИК
НА ФІЛЯДЕЛЬФІЮ
Й ОКЛИЦЮ

МИХАЙЛО
НАСЕВИЧ

cor. FRANKLIN & BROWN STS.,

PHILADELPHIA, PA.

Tel. MARKET 1320.

ОБСЛУГА В ДЕНЬ І В НОЧІ.

ПЕТРО ЯРЕМА

УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

Занимаєсь похоронами

В BRONX, BROOKLYN, NEW

YORK і ОКОЛИЦЯХ

129 EAST 7th STREET,

NEW YORK, N. Y.

Tel.: ORchard 4-2568

BRANCH OFFICE & CHAPEL:

707 Prospect Avenue,

(cor. E. 155 St.)

BRONX, N. Y.

Tel.: MErose 5-6577

\$150.00 ЦІЛИЙ
І ВЩЕ ПОХОРОН

ОБСЛУГУЄМО В ПЕРТ АМБОЙ
І ОКОЛИЦІ

KANAI KAIN
FUNERAL HOME

433 STATE STREET,

PERTH AMBOY, N. J.

Phone: Perth Amboy 4-4646